

AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI
VERGİLƏR
NAZİRLİYİ

Kommersiya Qurumunun Dövlət Qeydiyyatı

#10

www.taxes.gov.az

Hüquqi şəxs təsis etməklə sahibkarlıq fəaliyyətinə başlamaq qərarına gəlmisinizsə, bilməlisiniz ki...

- **Kommersiya hüquqi şəxsi**, habelə qeyri-rezidentin Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq olaraq yaradılmış filialları və daimi nümayəndəlikləri sahibkarlıq fəaliyyətinə başladığı gündək olduğu yer (hüquqi ünvan) üzrə dövlət qeydiyyatına alınmaq üçün vergi orqanına müraciət etməlidir.

Qeydiyyatın formaları barədə

Qeydiyyat

- **Elektron** formada internet saytı vasitəsilə (yenidən təşkil nəticəsində yaranma halları və təhsil müəssisələri istisna olmaqla yerli məhdud məsuliyyətli cəmiyyətlər üçün);
və ya
- **Kağız** daşıyıcıda poçt və ya ərazi prinsipi nəzərə alınmaqla Naxçıvan Muxtar Respublikası Vergilər Nazirliyinin Kommersiya hüquqi şəxslərinin dövlət qeydiyyatı şöbəsinə, Vergilər Nazirliyi yanında Milli Gəlirlər Departamentinin Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsinə, ərazi vergi orqanlarının inzibati binalarında yerləşən vergi ödəyicilərinə xidmət mərkəzlərinə (malyyə-sənaye qrupları, banklar, investisiya fondları, sığorta və auditor təşkilatları istisna olmaqla), "ASAN xidmət" mərkəzlərinə və KOB evlərinə müraciət edilməklə həyata keçirilə bilər.

Qeydiyyatata alınmaq üçün tələb olunanlar barədə

Elektron formada ərizəni təqdim etmək üçün:

- Elektron imza (<http://www.e-imza.az/index.php?lang=az>) və ya "Asan İmza" (<http://asanimza.az>);
- Adi elektron dövlət qeydiyyatı zamanı təsisçinin tərtib etdiyi nizamnamənin seçilməsi halında nizamnamə.

Kağız daşıyıcıda müraciət etdikdə:

Yerli investisiyalı kommertiya hüquqi şəxslər:

Notariat qaydasında təsdiq olunmuş "Kommertiya qurumunun dövlət qeydiyyatı haqqında ərizə";

"Kommertiya qurumunun dövlət qeydiyyatı haqqında ərizəyə 1 nömrəli əlavə";

Təsisçi fiziki şəxsin (şəxslərin) şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti;

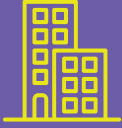
Kommertiya qurumunun dövlət qeydiyyatı haqqında ərizəyə 2 nömrəli əlavə;

Təsisçi hüquqi şəxsin (şəxslərin) dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamələrinin (dövlət reyestrindən çıxarışların) və nizamnamələrinin notariat qaydasında təsdiq olunmuş surəti;

Qurumun təsisçisi (təsisçiləri) və ya səlahiyyətli nümayəndəsi tərəfindən təsdiq edilmiş nizamnaməsi 2 nüsxədə;

Qurumun təsis edilməsi, nizamnaməsinin təsdiq edilməsi və idarəetmə orqanlarının formalaşdırılması haqqında qərarlar;

Müşahidə Şurasının üzvləri barədə məlumat (Müşahidə Şurası seçilmişdirsə (şəxsiyyət vəsiqəsinin surətləri əlavə edilməklə));

Xüsusi vergi rejiminin tətbiqi barədə məlumat (xüsusi vergi rejimi ilə fəaliyyət göstəriləcəksə);

Nizamnaməyə Təhsil Nazirliyinin rəyi (özəl təhsil müəssisəsi yaradıldıqda);

Qanuni təmsilçinin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti;

Hüquqi ünvanını təsdiq edən sənəd;

Dövlət rüsumunun ödənilməsini təsdiq edən sənəd (qəbz);

Məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin nizamnaməsində nizamnamə kapitalının ödənilməsinin müəyyən müddətdə şərtləndirildiyi hallar istisna olmaqla, nizamnamə kapitalının ödənilməsini təsdiq edən sənəd (bank qəbzi, daşınmaz əmlakın ipotekası və s.);

Nizamnamə kapitalına pul formasında ödənilməyən əmlakın qiymətləndirilməsi haqqında müstəqil auditor rəyi;

Ərizə ilə müraciət edənin şəxsiyyət vəsiqəsi;

Etibarname (ərizə vəkil olunan şəxs tərəfindən imzalandıqda);

Bank, sığorta, maliyyə-sənaye qrupu yaradıldıqda müvafiq orqanın ilkin razılığını təsdiq edən sənəd.

Xarici investisiyalı kommərşiya hüquqi şəxslər:

- Notariat qaydasında təsdiq olunmuş "Kommərşiya qurumunun dövlət qeydiyyatı haqqında ərizə";
- "Kommərşiya qurumunun dövlət qeydiyyatı haqqında ərizəyə 1 nömrəli əlavə";
- Təsisçi fiziki şəxsin (şəxslərin) şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti;
- "Kommərşiya qurumunun dövlət qeydiyyatı haqqında ərizəyə 2 nömrəli əlavə";
- Qurumun təsisçisi (təsisçiləri) və ya səlahiyyətli nümayəndəsi tərəfindən təsdiq edilmiş nizamnamə - 2 nüsxədə;
- Qurumun təsis edilməsi, nizamnaməsinin təsdiq edilməsi və idarəetmə orqanlarının formalaşdırılması haqqında qərarlar;

- Təsisçi xarici hüquqi şəxs olduqda, onun xarici ölkədə qeydiyyatını təsdiq edən sənədlər - qeydiyyat şəhadətnaməsinin (reyestrdən çıxarışın) və digər sənədlərin notariat qaydasında təsdiq olunmuş surəti (leqallaşdırılmaqla (xarici rəsmi sənədlərin leqallaşdırılması tələbini ləğv edən sənədlər, o cümlədən 1961-ci il tarixli Haaqa Konvensiyası nəzərə alınaraq);
- "Müşahidə Şurasının üzvləri barədə məlumat" (kommersiya qurumu cəmiyyət olduqda və ərizə təqdim edilən tarixə cəmiyyətin Müşahidə Şurası seçilmişdirsə (şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlərin surətləri əlavə edilməklə);
- "Xüsusi vergi rejiminin tətbiqi barədə məlumat" (xüsusi vergi rejimi ilə fəaliyyət göstəriləcəksə);
- Qanuni təmsilçinin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti;
- Hüquqi ünvanını təsdiq edən sənəd;
- Dövlət rüsumunun ödənilməsini təsdiq edən sənəd (qəbz);
- Məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin nizamnaməsində nizamnamə kapitalının ödənilməsinin müəyyən müddətdə şərtləndirildiyi hallar istisna olmaqla, nizamnamə kapitalının ödənilməsini təsdiq edən sənəd (bank qəbz, daşınmaz əmlakın ipotekası və s.);
- Nizamnamə kapitalına pul formasında ödənilməyən əmlakın qiymətləndirilməsi haqqında müstəqil auditor rəyi;
- Ərizə ilə müraciət edənin şəxsiyyət vəsiqəsi;
- Etibarnamə (ərizə vəkil olunan şəxs tərəfindən imzalandıqda);
- Bank, sığorta, maliyyə-sənaye qrupu yaradıldıqda müvafiq orqanın ilkin razılığını təsdiq edən sənəd.

Qeydiyyatata alınma müddətləri və qeydiyyat sənədlərinin verilməsi barədə

Elektron qeydiyyat **dərhal** həyata keçirilir və vergi ödəyicisinin elektron kabinetinə "Kommersiya qurumunun dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə", nizamnamə və "Kommersiya qurumunun dövlət reyestrindən çıxarış" göndərilir.

- Kağız daşıyıcıda alınması üçün təsisçi və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsi tərəfindən şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlə və etibarnamə ilə müvafiq vergi orqanına müraciət olunmalı və xüsusi kitabda imza edilməlidir.

Ərizə **kağız** daşıyıcıda təqdim edildikdə, qeydiyyatata alınma **2 gün** ərzində həyata keçirilir və vergi ödəyicisinə "Kommersiya qurumunun dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə", nizamnamənin bir nüsxəsi və "Kommersiya qurumunun dövlət reyestrindən çıxarış" verilir.

- Kommersiya hüquqi şəxslərinə, xarici kommersiya hüquqi şəxsinin nümayəndəlik və filiallarına verilən dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə eyni zamanda vergi ödəyicisinin vergi uçotuna alınmasını təsdiq edən şəhadətnamə hesab edilir.

Vergitutma sistemləri barədə

Vergitutmanın ümumi əsasları, vergilərin müəyyən edilməsi, ödənilməsi və yığılması qaydaları, vergi ödəyicilərinin və vergi orqanlarının hüquq və vəzifələri, vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət və digər məsələlər Vergi Məcəlləsi (<http://www.taxes.gov.az/modul.php?name=qanun&cat=3>) ilə tənzimlənir.

Seçəcəyiniz fəaliyyət növündən və istəyinizdən asılı olaraq əsasən aşağıdakı, lakin bunlarla məhdudlaşdırılmayan vergitutma sistemlərindən birini tətbiq edəcəksiniz və onlara uyğun müvafiq vergiləri bəyan edib dövlət büdcəsinə ödəyəcəksiniz:

- Mənfəət vergisi;
və ya
- Əlavə dəyər vergisi və mənfəət vergisi;
və ya
- Sadələşdirilmiş vergi.

Qeyd olunan vergitutma sistemləri və cəlb edilə biləcəyiniz digər vergilər barədə daha geniş məlumatı www.taxes.gov.az internet saytından və müvafiq bukletlərdən əldə edə bilərsiniz.

Lisenzialar barədə

Bəzi fəaliyyət növlərinin həyata keçirilməsi üçün lisenziya tələb olunur. Lisenziya tələb olunan fəaliyyət növləri və müraciət etmə qaydası ilə www.lisenziya.gov.az internet saytı vasitəsilə tanış ola bilərsiniz.

- Lisenziya olmadan lisenziya tələb edilən fəaliyyət növü ilə məşğul olan vergi ödəyicisi inzibati və (və ya) cinayət məsuliyyətinə cəlb oluna bilər.

Mühasibat uçotu barədə

Mühasibat uçotunu düzgün aparmalısınız. Mühasibat uçotu ilə bağlı ətraflı məlumatı Maliyyə Nazirliyinin internet saytından (<http://www.maliyye.gov.az/static/13/muhasibat-ucotu>) əldə edə bilərsiniz.

- Mühasibat uçotu düzgün aparılmadığı halda, vergi ödəyicisi maliyyə sanksiyalarına və əlavə vergi hesablamalarına məruz qala bilər.

Təsərrüfat subyektləri barədə

Təsərrüfat subyekt(lər)iniz (obyekt(lər)iniz) olduqda o, uçota alınmalıdır. Uçota alınma qaydası ilə "Vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin vahid standartları" (<http://www.taxes.gov.az/modul.php?name=standart>) vasitəsilə tanış ola bilərsiniz.

- Vergi ödəyicisinin iki və ya daha çox təsərrüfat subyekt(i) (obyekt(i)) olduqda həmin vergi ödəyicisi iqtisadi maraqlar mərkəzinin yerləşdiyi ünvan üzrə yenidən uçota alınır.
- Təsərrüfat subyektiniz fiziki şəxsdən icarəyə götürüləcəyi halda, Vergi Məcəlləsinə uyğun olaraq, icarə haqqından ödəmə mənbəyində vergini tutmalı, bəyan etməli və dövlət büdcəsinə ödəməlidir.

Nəzarət-kassa aparatları və

POS-terminallar barədə

Hesablaşmaları NKA-lar və POS-terminallar vasitəsilə həyata keçirməli olduğunuz halda, həmin avadanlıqlar uçota alınmalıdır. Uçota alınma qaydası ilə "Vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin vahid standartları" (<http://www.taxes.gov.az/modul.php?name=standart>) vasitəsilə tanış ola bilərsiniz.

- NKA-nı tətbiq etməli olan, lakin etməyən və ya qanunvericiliyə uyğun olmayan qaydada tətbiq edən vergi ödəyicilərinə maliyyə sanksiyaları tətbiq edilir.

Muzdlu işçilərin cəlb edilməsi barədə

Cəlb olunacaq muzdlu işçilərin əmək müqavilələrini

<https://www.e-gov.az/> portalı vasitəsilə qeydiyyatata almalısınız.

- Müvafiq qaydada əmək müqavilələri hüquqi qüvvəyə minmədən işçiləri cəlb edən vergi ödəyiciləri məsuliyyətə cəlb olunurlar.

Məcburi dövlət sosial sığorta haqları barədə

Məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını vaxtli-vaxtında hesablayıb ödəməlisiniz.

Qeydiyyat və uçot məlumatlarının dəyişdirilməsi barədə

"Kommersiya qurumunun dövlət qeydiyyatı haqqında ərizə"də olan məlumatlarda hər hansı dəyişiklik baş verdikdə, dəyişiklik baş verən gündən 40 gün müddətində vergi orqanına məlumat verilməlidir.

- Qeydiyyat və (və ya) uçot məlumatlarını vaxtında dəyişdirməyən vergi ödəyicilərinə maliyyə sanksiyaları və (və ya) inzibati məsuliyyət tədbirləri tətbiq edilir.

Vergi nəzarəti tədbiri zamanı vergi ödəyicisinin uçot məlumatlarından fərqli məlumatlar əldə olunarsa, bu barədə vergi ödəyicisinə bildiriş göndərilir. Bildiriş göndərildikdən 5 iş günü müddətində vergi ödəyicisi dəyişikliklərə dair ərizə təqdim etməsə, uçot məlumatlarında dəyişikliklər vergi orqanı tərəfindən aparılır və bu barədə vergi ödəyicisinə məlumat verilir.

Maliyyə sanksiyaları, faizlər və digər məsuliyyət tədbirləri barədə

Vergi qanunvericiliyinin pozulması hallarına görə tətbiq olunan maliyyə sanksiyaları və digər məsuliyyət tədbirləri barədə məlumatı "Maliyyə sanksiyaları, faizlər və digər məsuliyyət tədbirləri barədə Yaddaş" adlı bukletdən əldə edə bilərsiniz.

AZ1073, Azərbaycan, Bakı,
Landau küçəsi, 16
Tel.: +994 12 403 89 70
Faks: +994 12 403 89 71
E-poçt: office@taxes.gov.az

www.taxes.gov.az

